

PRIJEDLOG
Uredbe
o nacionalnim obvezama smanjenja emisija
određenih onečišćujućih tvari u zraku u Republici
Hrvatskoj

Zagreb, srpanj 2018.

Na temelju članka 40. stavka 2. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 130/11, 47/14 i 61/17), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

U R E D B U
o nacionalnim obvezama smanjenja emisija određenih onečišćujućih
tvari u zraku u Republici Hrvatskoj

Članak 1.

Ovom Uredbom propisuju se određene onečišćujuće tvari u zraku koje uzrokuju nepovoljne učinke zakiseljavanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja, njihove emisijske kvote, odnosno nacionalne obveze smanjenja za određeno razdoblje u Republici Hrvatskoj i način izrađivanja izračuna emisija kojeg izrađuje Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: Agencija).

Članak 2.

Ovom se Uredbom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- članci 1. i 4. Direktive 2001/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o nacionalnim gornjim granicama emisije za određene onečišćujuće tvari (SL L 309, 27.11.2001.), kako je dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.)
- Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016.).

Članak 3.

(1) Osnovni cilj ove Uredbe je ograničavanje antropogenih emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku, kako bi se ostvario napredak u postizanju razina kvalitete zraka koje ne dovode do značajnih negativnih učinaka i rizika za ljudsko zdravlje i okoliš.

(2) Uz cilj iz stavka 1. ovoga članka ovom Uredbom ujedno se doprinosi:

- ciljevima kvalitete zraka utvrđenim pozitivnim nacionalnim propisom kojim se uređuju razine onečišćujućih tvari u zraku i napretku u smjeru dugoročnog cilja Europske unije za postizanje kvalitete zraka u skladu sa smjernicama o kvaliteti zraka koje je objavila Svjetska zdravstvena organizacija
- ciljevima Europske unije u području bioraznolikosti i ekosustava u skladu sa Sedmim programom djelovanja za okoliš
- pojačanju sinergija između politika Europske unije koje se odnose na kvalitetu zraka i drugih relevantnih politika Europske unije, osobito klimatskih i energetske politike.

(3) Odredbe ove Uredbe primjenjuje se na emisije svih onečišćujućih tvari u zrak iz Priloga I. ove Uredbe iz svih izvora prisutnih na području Republike Hrvatske, na Zaštićenom

ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske i zoni kontrole onečišćenja ako bude proglašena.

Članak 4.

(1) Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. *emisija* je ispuštanje tvari iz točkastog ili difuznoga izvora u atmosferu
2. *emisijaska kvota (nacionalna gornja granica emisije)* je najviša dopuštena količina tvari koju pojedina država može ispustiti u jednoj kalendarskoj godini, izražena u kilotonama
3. *antropogene emisije* su atmosferske emisije onečišćujućih tvari povezane s ljudskim aktivnostima
4. *ciljevi kvalitete zraka* su granične vrijednosti, ciljne vrijednosti i obveze u pogledu koncentracije izlaganja za kvalitetu zraka kako je utvrđeno pozitivnim nacionalnim propisom kojim se uređuju razine onečišćujućih tvari u zraku
5. *sumporov dioksid* ili SO_2 su svi sumporni spojevi izraženi kao sumporov dioksid, uključujući sumporov trioksid (SO_3), sumpornu kiselinu (H_2SO_4) i reducirani sumporni spojevi kao što su sumporovodik (H_2S), merkaptani i dimetil sulfidi
6. *dušikovi oksidi* ili NO_x su dušikov oksid i dušikov dioksid, izraženi kao dušikov dioksid
7. *nemetanski hlapivi organski spojevi* ili *NMHOS* su svi organski spojevi osim metana, koji mogu proizvoditi fotokemijske oksidacije reakcijom s dušikovim oksidima uz djelovanje sunčeve svjetlosti
8. *sitne lebdeće čestice* ili $\text{PM}_{2,5}$ su čestice aerodinamičkog promjera jednakoga ili manjega od 2,5 mikrometra (μm)
9. *crni ugljik* ili *BC* su ugljične lebdeće čestice koje apsorbiraju svjetlost
10. *nacionalna obveza smanjenja emisija* je obveza Republike Hrvatske na smanjenje emisija neke tvari; njome se navodi smanjenje emisija koje je kao minimum potrebno postići u ciljnoj kalendarskoj godini, kao postotak ukupnih emisija ispuštenih tijekom bazne godine (2005. godina)
11. *ciklus polijetanja i slijetanja* je ciklus koji uključuje kretanje zrakoplova po tlu (pri polasku i dolasku), polijetanje, uspinjanje, približavanje, slijetanje i sve ostale aktivnosti zrakoplova koje se odvijaju na visini nižoj od 3 000 stopa
12. *međunarodni pomorski promet* su putovanja na moru i obalnim vodama plovila svih zastava, osim ribarskih plovila, koja odlaze s državnog područja jedne zemlje i dolaze na državno područje druge zemlje
13. *zakonodavstvo Europske unije o kontroli onečišćenja zraka na izvoru* je zakonodavstvo Europske unije preneseno u nacionalno zakonodavstvo kojim se poduzimaju mjere za smanjivanje onečišćenja zraka na izvoru onečišćenja
14. *zona kontrole onečišćenja* je morsko područje koje ne prelazi 200 nautičkih milja od polaznih crta od kojih se računa širina teritorijalnog mora, koje je Republika Hrvatska kao država članica Europske unije ustavila radi sprečavanja, smanjenja i kontrole onečišćenja s plovila u skladu s primjenjivim međunarodnim pravilima i normama
15. *izračun emisija onečišćujućih tvari* je sektorski organizirana baza podataka koja sadrži podatke potrebne za izračun i izvješćivanje o emisijama onečišćujućih tvari, a osobito faktore emisije, podatke o djelatnostima, proračunate vrijednosti emisija, glavne kategorije izvora emisija, dodatne informacije i pretpostavke koje se koriste za izračun, uključujući i podatke o ponovnom izračunu emisija
16. *inventar emisija* su izračunate emisije onečišćujućih tvari u zrak prema tablicama 1. i 2. iz Priloga I. ove Uredbe na području Republike Hrvatske koje se priprema izračunom emisija onečišćujućih tvari i izrađuje godišnje u opsegu i formatu zadanim Konvencijom o

dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine i njezinim protokolima (u daljnjem tekstu: LRTAP konvencija) te odlukama i smjernicama Izvršnog tijela LRTAP konvencije

17. *projekcije emisija* su kvantificirane vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u budućem dugoročnom razdoblju temeljene na očekivanim scenarijima razvitka u pojedinim sektorima

18. *faktor emisije* je brojčana vrijednost koja daje količinu emisije određene tvari po jedinici djelatnosti mjerene količinom proizvoda, potrošenog energenta ili sirovine, ili veličinom obavljenog posla za određenu djelatnost, proces ili određene postupke zaštite okoliša. Iskazuje se u jedinicama mase onečišćujuće tvari – po jedinici aktivnosti izvora (na primjer kg/t proizvoda, kg/t sirovine, kg/t potrošenog goriva, kg/GJ proizvedene energije, kg/stanovniku i slično)

19. *podatak o djelatnosti* je brojčana vrijednost koja daje ukupnu količinu proizvoda, potrošenog energenta ili sirovine ili količinu obavljenog posla za određenu djelatnost

20. *ponovni izračun emisija onečišćujućih tvari (rekalkulacija)* je računski postupak ponovnog procjenjivanja i izračuna emisija po izvorima u sektorima iz prethodno podnesenih inventara emisija kao posljedica poboljšanja metodologije, faktora emisije ili podataka o djelatnostima ili uključivanja novih kategorija izvora

21. *kontrola kvalitete* je sustav uobičajenih tehničkih aktivnosti za mjerenje i nadzor kvalitete izračuna emisija u zrak koje se provode tijekom njegove izrade

22. *osiguranje kvalitete* su planirane i sustavne akcije i radnje poduzete od strane neovisnog tijela potrebne da se stekne uvjerenje da će inventar emisija zadovoljiti zadane zahtjeve za kvalitetu

23. *plan osiguranja i kontrole kvalitete* je dokument koji definira aktivnosti, sredstva, rokove, odgovornosti i slijed primjene aktivnosti osiguranja i kontrole kvalitete izrade izračuna emisija onečišćujućih tvari

24. *godišnji tehnički pregled* je preispitivanje podataka iz nacionalnih inventara emisija uz ocjenu godišnjih inventara emisija i informativnog izvješća o inventaru emisija od strane Europske komisije koje se provodi uz pomoć Europske agencije za okoliš (u daljnjem tekstu: EEA) i stručnog tijela tajništva LRTAP konvencije u prvoj godini izvješćivanja i redovito nakon toga

25. *Izvješće TSAP 16* su temeljne pretpostavke koje su uzete u obzir za svaku državu članicu Europske unije za definiranje potencijalna smanjenja emisija iz siječnja 2015. godine, a koje su objavljene na internetskim stranicama Europske komisije

26. *Sektor* je jedan od sljedećih 5 sektora koji se promatraju u okviru izrade inventara emisija: (1) Energetika (izgaranje goriva i fugalne emisije); (2) Proizvodni procesi i uporaba proizvoda; (3) Poljoprivreda; (4) Otpad; (5) Prirodni izvori

27. *prekursori prizemnog ozona* su dušikovi oksidi, nemetanski hlapivi organski spojevi, metan i ugljikov monoksid.

(2) Osim pojmova iz stavka 1. ovoga članka, pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Uredbi sukladni su pojmovima utvrđenima u Zakonu o zaštiti zraka.

(3) Izrazi koji se koriste u ovoj Uredbi, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5.

(1) Emisijske kvote određuju se za emisije određenih onečišćujućih tvari koje uzrokuju nepovoljne učinke zakiseljavanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja koje doprinosi

stvaranju prizemnog ozona sumporovog dioksida, dušikovih oksida, amonijaka i nemetanskih hlapivih organskih spojeva na području Republike Hrvatske.

(2) Ukupne nacionalne emisijske kvote za onečišćujuće tvari iz stavka 1. ovoga članka su:

– sumporov dioksid (SO ₂)	70 kilotona
– dušikovi oksidi (NO _x)	87 kilotona
– nemetanski hlapivi organski spojevi (NMHOS-evi)	90 kilotona
– amonijak (NH ₃)	30 kilotona.

(3) Emisijske kvote iz stavka 2. ovoga članka ne smiju se prekoračiti u godinama nakon 2010. godine.

(4) Za postizanje emisijskih kvota iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se Program postupnog smanjivanja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj za razdoblje do kraja 2010. godine, s projekcijama emisija za razdoblje od 2010. do 2020. godine (»Narodne novine«, broj 152/09).

(5) Nacionalne obveze smanjenja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku na području Republike Hrvatske kao minimum ograničavanja godišnjih antropogenih emisija sumporovog dioksida, dušikovih oksida, nemetanskih hlapivih organskih spojeva, amonijaka i sitnih lebdećih čestica koje su primjenjive od 2020. do 2029. godine i od 2030. godine nadalje propisane su prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe.

Članak 6.

(1) Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 5. ove Uredbe, Programom kontrole onečišćenja zraka iz članka 19. ove Uredbe definiraju se potrebne mjere namijenjene ograničavanju antropogenih emisija određenih onečišćujućih tvari za koje su propisane obveze smanjenja određenih onečišćujućih tvari u zraku prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe za 2025. godinu.

(2) Okvirne razine emisija iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se linearnom putanjom smanjenja utvrđenom između njihovih razina emisija definiranih obvezama smanjenja emisija za 2020. godinu i razina emisija definiranih obvezama smanjenja emisija za 2030. godinu prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe.

(3) U slučaju da putanja iz stavka 2. ovoga članka nije linearna, slijedi se nelinearna putanja ako je to ekonomski ili tehnički učinkovitije te pod uvjetom da se ona od 2025. godine postupno približava linearnoj putanji smanjenja te da se njome ne utječe na obvezu smanjenja emisija za 2030. godinu prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe.

(4) Nelinearna putanja smanjenja iz stavka 3. ovoga članka i razloge zbog kojih se ona slijedi obrazlaže se u programu kontrole onečišćenja zraka iz članka 19. ove Uredbe.

(5) Ako se emisije za 2025. godinu ne mogu ograničiti u skladu s utvrđenom putanjom smanjenja za područje Republike Hrvatske, tada će Agencija u naknadnim informativnim izvješćima o inventaru emisija iz članka 7. ove Uredbe navesti razloge za to odstupanje, kao i mjere kojima bi se emisije u zrak na području Republike Hrvatske vratile na svoju putanju.

(6) Sljedeće emisije ne uzimaju se u obzir u svrhu usklađivanja sa stavkom 5. članka 5. ove Uredbe i stavcima 1. i 2. ovoga članka:

- emisije zrakoplova koje nisu obuhvaćene ciklusom polijetanja i slijetanja
- emisije iz međunarodnog pomorskog prometa u skladu s člankom 3. stavkom 3. ove Uredbe
- emisije dušikovih oksida i nemetanskih hlapivih organskih spojeva nastale aktivnostima obuhvaćenima kategorijama 3B (gospodarenje stajskim gnojivom) i 3D (poljoprivredna tla) nomenklature za izvješćivanje (NFR) iz 2014. godine kako je predviđena LRTAP konvencijom.

Članak 7.

Praćenje emisijskih kvota iz članka 5. ove Uredbe i nacionalnih obveza smanjenja emisija onečišćujućih tvari prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe ostvaruje se:

- pripremom i izradom i po potrebi ažuriranjem godišnjih inventara emisija onečišćujućih tvari u zraku na području Republike Hrvatske prema zahtjevima iz tablica 1. i 2. Priloga I. ove Uredbe
- pripremom i izradom projekcija emisija u zraku na području Republike Hrvatske svake dvije godine za onečišćujuće tvari u skladu sa zahtjevima prema tablici 3. Priloga I. ove Uredbe te zahtjevima prema obvezama LRTAP konvencije
- pripremom i izradom prostorno raščlanjenih emisija i inventara velikih točkastih izvora na području Republike Hrvatske svake četiri godine, u skladu sa zahtjevima prema tablici 3. Priloga I. ove Uredbe te zahtjevima u skladu s važećim smjernicama i uputama LRTAP konvencije
- izradom godišnjih informativnih izvješća o inventaru emisija onečišćujućih tvari u zraku na području Republike Hrvatske koje se prilaže uz godišnje inventare i projekcije emisija iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u skladu sa zahtjevima prema tablici 4. Priloga I. ove Uredbe
- pripremom i izradom prilagođenih nacionalnih inventara emisija prema potrebi te informacija nužnih za dokazivanje uvjeta za primjenu fleksibilnosti iz članka 17. ove Uredbe
- suradnjom sa stručnim tijelom Europske komisije, EEA i Izvršnim tijelom LRTAP konvencije za potrebe godišnjeg tehničkog pregleda inventara emisija i informativnog izvješća o inventaru.

Članak 8.

(1) Poslovi izrade godišnjih inventara emisija, projekcija emisija, prostorno raščlanjenih inventara, inventara velikih točkastih izvora, prilagođenih inventara emisija po potrebi i informativnih izvješća o inventaru emisija obuhvaćaju:

- izračun i po potrebi ponovni izračun emisija onečišćujućih tvari iz svih izvora u sektorima i po onečišćujućoj tvari iz Priloga I. ove Uredbe
- kvantitativnu procjenu nesigurnosti izračuna iz podstavka 1. ovoga stavka za svaki izvor emisije u sektoru kao i za izračun u cjelini
- identifikaciju glavnih izvora emisije onečišćujućih tvari iz Priloga I. Uredbe
- ponovni izračun emisije u slučajevima poboljšanja metodologije, faktora emisije, podataka o djelatnosti ili sektorima, uključivanja novih kategorija izvora emisija u sektoru ili primjene metoda usklađivanja
- provedbu i izvješćivanje o postupcima kontrole kvalitete u skladu s planom osiguranja i kontrole kvalitete

– i dodatne zahtjeve u skladu s LRTAP konvencijom, odnosno važećim zakonodavstvom Europske unije.

(2) Izrada i ažuriranje godišnjih inventara emisija, projekcija emisija, prostorno raščlanjenih inventara emisija, inventara velikih točkastih izvora, prilagođenih inventara emisija po potrebi i informativnog izvješća o inventaru emisija iz članka 7. ove Uredbe provodi se u skladu sa zahtjevima i metodologijom propisanom člancima 14. do 17. ove Uredbe.

(3) Inventar emisija i Informativno izvješće o inventaru emisija iz članka 7. ove Uredbe obuhvaća emisije iz svih izvora u sektorima za vremenski niz propisan Prilogom I. ove Uredbe do godine izvješćivanja (X) minus 2 (X-2).

Članak 9.

(1) Za potrebe izrade godišnjih inventara emisija, prilagođenih nacionalnih inventara emisija prema potrebi i informativnih izvješća o inventaru Agencija obavlja sljedeće poslove:

- izrađuje godišnji program prikupljanja podataka o djelatnostima po pojedinim sektorima propisanim u Prilogu II. ove Uredbe prema planu osiguranja i kontrole kvalitete za izradu godišnjih inventara i izračun emisija
- uspostavlja i vodi izračun emisija onečišćujućih tvari u zraku i izradu inventara emisija iz članka 7. ove Uredbe
- provodi postupak izračuna emisija sukladno planu osiguranja i kontrole kvalitete za izračun emisija
- pohranjuje podatke o sektorima za izračun emisija, faktorima emisije i dokumentima korištenim za planiranje, izradu, kontrolu i osiguranje kvalitete izračuna emisija i izrade inventara emisija.

(2) Za potrebe godišnjeg tehničkog pregleda na zahtjev stručnom tijelu Izvršnog tijela LRTAP konvencije, Europske komisije, odnosno EEA, Agencija daje na uvid sve podatke i dokumente iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka.

(3) Godišnji tehnički pregled iz stavka 2. uključuje:

- provjeru jesu li dostavljene informacije transparentne, točne, dosljedne, usporedive i potpune
- provjeru dosljednosti pripreme inventara emisija u skladu sa zahtjevima međunarodnog prava, posebice LRTAP konvencije
- prema potrebi, izračun proizišlih tehničkih ispravaka, uz prethodno savjetovanje s Agencijom.

Članak 10.

(1) Program iz članka 9. stavka 1. podstavka 1. ove Uredbe obuhvaća podatke o djelatnostima koji se odnose na tekuću kalendarsku godinu.

(2) Agencija dostavlja program iz članka 9. stavka 1. podstavka 1. ove Uredbe tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima iz Priloga II. ove Uredbe do 15. prosinca tekuće kalendarske godine.

Članak 11.

Tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima iz Priloga II. ove Uredbe osiguravaju podatke o djelatnostima i emisijama po sektorima potrebnim za izradu izračuna emisija i inventara emisija onečišćujućih tvari u zraku iz članka 7. ove Uredbe na području Republike Hrvatske, prema programu iz članka 9. stavka 1. podstavka 1. ove Uredbe i dostavljaju Agenciji, do 30. rujna sljedeće kalendarske godine u elektronskom obliku.

Članak 12.

(1) Agencija izrađuje i dostavlja inventar emisija, projekcije emisija, prostorno raščlanjene inventare, inventar velikih točkastih izvora, prilagođene inventare emisija po potrebi i informativno izvješće o inventaru iz članka 7. ove Uredbe Europskoj komisiji, EEA i tajništvu LRTAP konvencije u odgovarajućem formatu za izvješćivanje uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu; Ministarstvo) do rokova i za određene onečišćujuće tvari prema zahtjevima iz Priloga I. ove Uredbe te ostalim rokovima za potrebe izvješćivanja prema obvezama LRTAP konvencije.

(2) Agencija objavljuje inventar emisija, projekcije emisija, prilagođene inventare emisija prema potrebi, informativno izvješće o inventaru iz članka 7. ove Uredbe i ostale informacije dostavljene Europskoj komisiji na svojoj internetskoj stranici.

Članak 13.

(1) Za praćenje emisija onečišćujućih tvari u zraku na području Republike Hrvatske iz Priloga I. ove Uredbe Agencija priprema i izrađuje inventare emisija, prilagođene nacionalne inventare emisija prema potrebi, nacionalne projekcije emisija, prostorno raščlanjene nacionalne inventare emisija, inventare velikih točkastih izvora i informativna izvješća o inventaru iz članka 7. primjenom metodologija koje su usvojile/donijele stranke LRTAP konvencije, odnosno važećim Smjernicama o izvješćivanju EMEP-a.

(2) Agencija objavljuje na svojim internetskim stranicama Smjernice o izvješćivanju iz stavka 1. ovoga članka. Agencija osim podataka iz stavka 1. ovoga članka prikuplja, izrađuje i dostavlja dodatne informacije, posebno podatke o aktivnosti, potrebne za procjenu nacionalnih inventara i projekcija emisija u skladu sa Smjernicama o izvješćivanju EMEP-a.

(3) Oslanjanjem na Smjernice o izvješćivanju EMEP-a prema zahtjevima LRTAP konvencije Agencija provodi i dodatne poslove vezano uz zahtjeve iz članaka 14. do 17. ove Uredbe i zahtjeva koji se odnose na nomenklaturu za izvješćivanje, vremenske nizove i datume izvješćivanja određene u Prilogu I. ove Uredbe.

Članak 14.

(1) Godišnji nacionalni inventari emisija iz članka 7. ove Uredbe moraju biti transparentni, dosljedni, usporedivi, potpuni i točni.

(2) Emisije iz utvrđenih ključnih kategorija izračunavaju se u skladu s metodologijama definiranim u važećim Smjernicama EMEP-a/EEA-e i s ciljem primjene metodologije 2. razine ili više razine (detaljnije).

(3) Agencija može koristiti druge znanstveno utemeljene i kompatibilne metodologije za utvrđivanje nacionalnih inventara emisija pod uvjetom da te metodologije daju točnije procjene nego metodologije iz Smjernica EMEP-a/EEA-e.

(4) Za emisije iz prometa, izračunavaju se emisije i izvješćuju o njima u skladu s nacionalnim energetske bilancama dostavljenima Eurostatu.

(5) Emisije iz cestovnog prometa izračunavaju se i o njima se izvješćuje na temelju goriva prodanih u Republici Hrvatskoj.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka izvijestiti o emisijama iz cestovnog prometa može se i na temelju upotrijebljenih goriva ili prijeđenih kilometara u državi članici.

(7) Izvješćivanje o godišnjim nacionalnim emisijama izraženima u primjenjivoj određenoj jedinici se provodi putem definiranog obrasca za izvješćivanje NFR-a prema obvezama iz LRTAP konvencije.

Članak 15.

(1) Nacionalne projekcije emisija iz članka 7. ove Uredbe moraju biti transparentne, dosljedne, usporedive, potpune i točne, a dostavljenim informacijama mora biti obuhvaćeno najmanje sljedeće:

- jasno utvrđivanje donesenih i planiranih politika i mjera uključenih u projekcije
- prema potrebi, rezultati analize osjetljivosti provedene u svrhu projekcija
- opis metodologija, modela, temeljnih pretpostavki te ključnih ulaznih i izlaznih parametara.

(2) Projekcije emisija procjenjuju se i svrstavaju u relevantne sektore izvora. Agencija priprema projekcije „s mjerama” (donesene mjere) i, kada je potrebno, projekcije „s dodatnim mjerama” (planirane mjere) za svaku onečišćujuću tvar u skladu s uputama utvrđenima u važećim Smjernicama EMEP-a/EEA-e.

(3) Nacionalne projekcije emisija moraju biti u skladu s godišnjim nacionalnim inventarom emisija za godinu X-3 i projekcijama dostavljenima u okviru nacionalnog pozitivnog propisa kojim se uređuje praćenje emisija stakleničkih plinova i Uredbom br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama na nacionalnoj razini Unije te stavljanju izvan snage Odluke br. 280/2004/EZ (SL L 165, 18.6.2013.).

Članak 16.

Informativna izvješća o inventaru emisija iz članka 7. ove Uredbe pripremaju se u skladu s važećim Smjernicama o izvješćivanju EMEP-a i dostavljaju uporabom formata za izvješća o inventarima kako je u njima navedeno. Izvješće o inventarima mora uključivati najmanje sljedeće informacije:

- opise, upućivanja i izvore informacija specifičnih metodologija, pretpostavki, faktora emisije i podataka o aktivnosti te razloge njihova odabira
- opis nacionalnih ključnih kategorija izvora emisija
- informacije o neizvjesnostima, osiguranju kvalitete i provjeri

- opis institucijskih aranžmana za pripremu inventara
- nove izračune i planirana poboljšanja
- ako je bitno, informacije o uporabi fleksibilnosti predviđenih u članku 23. stavcima 1. i 3 do 6. ove Uredbe
- ako je bitno, informacije o razlozima za odstupanje od putanje smanjenja određene u skladu s člankom 6. stavkom 2. ove Uredbe, kao i mjere za vraćanje na putanju
- sažetak.

Članak 17.

(1) U slučaju potrebe Agencija uz prethodnu suglasnost Ministarstva predlaže prilagodbu inventara emisija iz članka 7. ove Uredbe, a u svoj prijedlog Europskoj komisiji uključuje najmanje sljedeću popratnu dokumentaciju:

- dokaz da je dotična obveza (ili obveze) Republike Hrvatske smanjenja emisija premašena
- dokaz o mjeri u kojoj se prilagodbom inventara emisija smanjuje prekoračenje i doprinosi usklađenosti s dotičnom obvezom (ili obvezama) Republike Hrvatske smanjenja emisija iz Priloga I. ove Uredbe
- procjenu hoće li se i kada ispuniti dotična obveza (ili obveze) Republike Hrvatske smanjenja emisija na temelju nacionalnih projekcija emisija bez prilagodbe
- dokaz o tome da je prilagodba u skladu s jednom ili nekoliko sljedećih triju okolnosti:

1. u slučaju novih kategorija izvora emisija:

- a) dokaz da je nova kategorija izvora emisija priznata u znanstvenoj literaturi i/ili Smjernicama EMEP-a/EEA-a
- b) dokaz da ta kategorija izvora nije bila uključena u relevantni povijesni nacionalni inventar emisija u vrijeme kada je utvrđena obveza smanjenja emisija
- c) dokaz da emisije iz nove kategorije izvora ometaju Republiku Hrvatsku u ispunjenju obveza smanjenja emisija, potkrijepljen iscrpnim opisom metodologija, podataka i faktora emisije korištenih kako bi se došlo do tog zaključka.

2. u slučaju da su za utvrđivanje emisija iz posebnih kategorija izvora korišteni znatno različiti faktori emisija:

- a) opis izvornih faktora emisije, uključujući iscrpan opis znanstvene osnove od koje je dobiven faktor emisije
- b) dokaz da su izvorni faktori emisije korišteni za utvrđivanje smanjenja emisija u vrijeme kad su utvrđena
- c) opis ažuriranih faktora emisije, uključujući iscrpne informacije o znanstvenoj osnovi od koje je dobiven faktor emisije
- d) usporedba procjena emisija izrađenih uporabom izvornih i ažuriranih faktora emisije, kojom se pokazuje da zbog promjene faktora emisije Republika Hrvatska nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze smanjenja
- e) razlozi za odlučivanje o tome jesu li promjene faktora emisije znatne.

3. u slučaju da su za utvrđivanje emisija iz posebnih kategorija izvora korištene znatno različite metodologije:

- a) opis izvornih korištenih metodologija, uključujući iscrpne informacije o znanstvenoj osnovi od koje je dobiven faktor emisije
- b) dokaz da je izvorna metodologija korištena za utvrđivanje smanjenja emisija u vrijeme kad su utvrđena
- c) opis ažurirane korištene metodologije, uključujući iscrpan opis znanstvene osnove ili reference od koje je dobivena

- d) usporedba procjena emisija izrađenih uporabom izvornih i ažuriranih metodologija kojom se pokazuje da zbog promjene metodologije Republika Hrvatska nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze smanjenja
- e) razlozi za odlučivanje o tome jesu li promjene metodologije znatne.

(2) Agencija može dostaviti iste popratne informacije za postupke prilagodbe na temelju sličnih preduvjeta, uz uvjet da podnese potrebne zasebne informacije kako je navedeno u stavku 1. ovoga članka.

(3) Agencija ponovno izračunava prilagođene emisije kako bi se, u mjeri u kojoj je to moguće, osigurala dosljednost vremenskih nizova za svaku godinu u kojoj se jedna ili više prilagodbi primjenjuje.

Članak 18.

(1) Ministarstvo prema potrebi u suradnji s ostalim nadležnim tijelima i javnim ustanovama, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje međunarodna suradnja, ostvaruje bilateralnu i multilateralnu suradnju s državama članicama Europske unije i trećim zemljama te surađuje s međunarodnim organizacijama kao što je Program Ujedinjenih naroda za okoliš, Organizacijom za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda, Međunarodnom pomorskom organizacijom i Organizacijom međunarodnog civilnog zrakoplovstva, među ostalim razmjenu informacija, u području tehničkih i znanstvenih istraživanja te razvoja, s ciljem osnove za omogućavanje smanjenja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku.

(2) Ministarstvo u suradnji s ostalim tijelima nadležnim za provedbu određenih mjera i politika između ostaloga u vezi sa smanjenjem emisija grijanja u kućanstvima i cestovnog prometa, a s ciljem poboljšanja kvalitete zraka na nacionalnoj razini, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje međunarodna suradnja, posreduje i razmjenjuje podatke i primjere dobre prakse s državama članicama u okviru Europskog foruma za čisti zrak.

(3) Uz razmjene primjera dobre prakse na razini Europske unije iz stavka 2. ovoga članka prema zahtjevima LRTAP konvencije Ministarstvo surađuje i s trećim zemljama.

Članak 19.

(1) S ciljem ispunjavanja obveza smanjenja onečišćujućih tvari emisija u zraku kako je navedeno u zahtjevima prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe i doprinosa ostvarivanju ciljeva iz članka 3. stavka 1. ove Uredbe, Ministarstvo izrađuje Program kontrole onečišćenja zraka u skladu s člankom 20. ove Uredbe i smjernicama za izradu i provedbu nacionalnih programa kontrole onečišćenja zraka država članica koje izrađuje Europska komisija.

(2) Pri izradi Programa kontrole onečišćenja zraka Ministarstvo:

- procjenjuje u kojoj je mjeri vjerojatno da će nacionalni izvori emisija utjecati na kvalitetu zraka na području Republike Hrvatske i u susjednim državama članicama koristeći se, prema potrebi, podacima i metodologijama razvijenima u okviru Europskog programa praćenja i evaluacije (u daljnjem testu: EMEP) na temelju Protokola uz LRTAP konvenciju
- uzima u obzir potrebu smanjenja emisija onečišćujućih tvari u zraku radi postizanja usklađenosti s ciljevima kvalitete zraka na području Republike Hrvatske i, prema potrebi, u susjednim državama članicama

- pri poduzimanju mjera za postizanje obveza smanjenja Republike Hrvatske za sitne lebdeće čestice prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe, prednost se daje mjerama za smanjenje emisija crnog ugljika

- osigurava koherentnost s drugim relevantnim planovima i programima uspostavljenima na temelju zahtjeva utvrđenih u zakonodavstvu Republike Hrvatske ili zakonodavstvu Europske unije.

(3) S ciljem ispunjavanja zahtjeva prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe, u Program kontrole onečišćenja zraka uključuju se obvezujuće mjere za smanjenje emisija koje su utvrđene člankom 22. ove Uredbe te ostale mjere koje imaju jednakovrijedni učinak ublažavanja.

(4) Ministarstvo izrađuje te po potrebi izmjenjuje i dopunjuje Program kontrole onečišćenja zraka najmanje svake četiri godine.

(5) Ministarstvo obavještava Europsku komisiju o donošenju prvog Programa kontrole onečišćenja zraka i dostavlja relevantne informacije iz programa kontrole onečišćenja zraka u odgovarajućem formatu najkasnije do 1. travnja 2019. godine.

(6) Ne dovodeći u pitanje obveze propisane stavkom 3. ovoga članka, politike i mjere smanjenja emisija sadržane u Programu kontrole onečišćenja zraka ažuriraju se u roku od 18 mjeseci od podnošenja najnovijeg inventara emisija na području Republike Hrvatske ili projekcija emisija iz članka 7. ove Uredbe ako se prema podnesenim podacima obveze prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe ne poštuju ili postoji rizik nepoštovanja.

(7) Ministarstvo o prijedlogu Programa kontrole onečišćenja zraka i svim bitnim izmjenama i dopunama prije dovršenja istog i donošenja od strane Vlade Republike Hrvatske provodi savjetovanje s javnošću u skladu s nacionalnim propisima, kojima je uređeno sudjelovanje javnosti u pitanjima zaštite okoliša i savjetovanje s nadležnim tijelima za koja je vjerojatno da se, zbog njihovih posebnih okolišnih nadležnosti u području onečišćenja zraka, kvalitete i upravljanja na nacionalnoj razini, na njih odnosi provedba programa kontrole onečišćenja zraka.

(8) Prema potrebi provode se prekogranična savjetovanja.

(9) Europska komisija razmatra Program kontrole onečišćenja zraka kao i pripadajuće izmjene i dopune s obzirom na zahtjeve iz članka 6. stavaka 1 do 5. ove Uredbe i ovoga članka.

(10) Program kontrole onečišćenja zraka kao i ažurirane verzije se objavljuje u „Narodnim novinama“ i internetskim stranicama Ministarstva.

(11) O izmjenama i dopunama Programa kontrole onečišćenja zraka Ministarstvo obavještava Europsku komisiju u roku od dva mjeseca od donošenja.

Članak 20.

Prvi Program kontrole onečišćenja zraka iz članka 19. ove Uredbe obuhvaća najmanje sljedeći sadržaj:

- nacionalni okvir politika za područje kvalitete zraka i onečišćenja zraka u čijem je kontekstu program kontrole onečišćenja zraka izrađen, uključujući:

1. prioritete politike i njihov odnos s prioritetima utvrđenima u drugim relevantnim područjima politike, uključujući klimatske promjene te kad je to prikladno, poljoprivredu, industriju i promet

2. nadležnosti dodijeljene nacionalnim, područnim (regionalnim) i lokalnim tijelima

3. napredak u smanjenju emisija i poboljšanju kvalitete zraka postignut postojećim politikama i mjerama te stupanj usklađenosti s nacionalnim obvezama i obvezama Europske unije

4. predviđen daljnji razvoj uz pretpostavku da ne bude izmjena već donesenih politika i mjera.

– razmatrane opcije politike za koje se smatra da su u skladu s obvezama smanjenja emisija za razdoblje od 2020. do 2029. godine i od 2030. godine nadalje i prijelaznim razinama emisija utvrđenima za 2025. godinu te da doprinose dodatnom poboljšanju kvalitete zraka, kao i analize tih opcija, uključujući metodu analize; kad je to dostupno, individualni ili kombinirani utjecaj politika i mjera za smanjenje emisija, kvalitetu zraka i okoliš te s time povezanih neizvjesnosti

– mjere i politike odabrane za donošenje, uključujući raspored za njihovo donošenje, provedbu i preispitivanje te odgovorna nadležna tijela

– prema potrebi, objašnjenje razloga zašto se okvirne razine emisija za 2025. godinu iz članka 6. stavka 2. ove Uredbe ne mogu postići bez mjera koje podrazumijevaju nerazmjerne troškove

– prema potrebi, prikaz primjene fleksibilnosti navedenih u članku 23. ove Uredbe i sve posljedice za okoliš koje proizlaze iz takve uporabe

– procjena o načinu na koji se odabranim politikama i mjerama osigurava koherentnost s planovima i programima uspostavljenima u drugim relevantnim područjima politike.

Članak 21.

Izmijenjenim i/ili dopunjenim verzijama programa kontrole onečišćenja zraka iz članka 19. ove Uredbe obuhvaća se najmanje sljedeće:

– procjena napretka ostvarenog u vezi s provedbom programa kontrole onečišćenja zraka, smanjenjem emisija određenih onečišćujućih tvari i smanjenjem koncentracija onečišćujućih tvari

– sve znatne promjene u kontekstu politike, procjena, programu ili rasporedu njihove provedbe.

Članak 22.

(1) U cilju smanjivanja emisija amonijaka poduzimaju se sljedeće mjere:

1. Ministarstvo nadležno za poljoprivredu uspostavlja nacionalna savjetodavna načela dobre poljoprivredne prakse za kontrolu emisija amonijaka, uzimajući u obzir Okvirna načela dobre poljoprivredne prakse za smanjenje emisija amonijaka Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (u daljnjem tekstu: UNECE) iz 2014. godine, koja obuhvaćaju:

- upravljanje dušikom, vodeći računa o čitavom ciklusu dušika
- strategije hranjenja stoke
- tehnike razgrtanja gnojiva uz niske emisije
- sustave skladištenja gnojiva uz niske emisije
- sustave smještaja životinja uz niske emisije
- mogućnosti ograničavanja emisija amonijaka iz uporabe mineralnih gnojiva.

2. Ministarstvo prilikom izrade programa kontrole onečišćenja zraka te izdavanja okolišnih dozvola razmatra Dokument sa smjernicama o amonijaku i primjenu najboljih

raspoloživih tehnikama koje se izdaju u skladu s nacionalnim propisom, usklađenim s pravnom stečevinom Europske unije, kojim se uređuje izdavanje okolišnih dozvola.

(2) Zabranjena je uporaba amonijsko karbonatnih gnojiva.

(3) Ne dovodeći u pitanje obveze propisane Prilogom II. ove Uredbe o višestrukoj sukladnosti Uredbi (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u cilju smanjivanja emisija kontrole emisija sitnih lebdećih čestica i crnog ugljika žetveni ostaci s poljoprivrednih površina ne smiju se spaljivati, u skladu s pravilnikom kojim se uređuju agrotehničke mjere na poljoprivrednom zemljištu.

(4) Obveze propisane ovim člankom stavcima 1. i 2. ne odnose se na mikro poduzeća kako je definirano člankom 2. točkom (2) Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 23.

(1) U skladu sa zahtjevima prema članku 17. ove Uredbe uspostavljaju se prilagođeni nacionalni inventari emisija za sumporov dioksid, dušikove okside, nemetanske hlapive organske spojeve, amonijak i sitne lebdeće čestice ako nepoštivanje nacionalnih obveza smanjenja emisija iz članka 5. stavka 2. i tablice 5. Priloga I. ove Uredbe proizlazi iz primjene unaprijeđenih metoda izrade inventara emisija u skladu s ažuriranim znanstvenim spoznajama.

(2) U svrhu utvrđivanja jesu li ispunjeni relevantni uvjeti navedeni u članku 17. ove Uredbe, smatra se da su obveze smanjenja emisija za godine od 2020. do 2029. godine utvrđene 4. svibnja 2012. godine.

(3) Osim zahtjeva propisanih stavkom 1. ovoga članka, od 2025. godine u slučaju da su se za utvrđivanje emisija iz posebnih kategorija izvora upotrebljavali faktori emisija ili metodologije koji su znatno različiti u usporedbi s onima koji su se očekivali kao rezultat primjene dotične norme ili standarda na temelju zakonodavstva Europske unije o kontroli onečišćenja zraka na izvoru, za uspostavu prilagođenih nacionalnih inventara emisija u skladu s uvjetima prema članku 17. stavku 1. podstavku 4. točke 2. i 3. ove Uredbe potrebno je dodatno da:

a) Republika Hrvatska dokaže da znatno različiti faktori emisija ne proizlaze iz provedbe na nacionalnoj razini ili izvršenja iz nacionalnih pozitivnih propisa uzevši u obzir nalaze nacionalnih programa inspekcije i izvršenja kojima se prati djelotvornost nacionalnih pozitivnih propisa koji se odnose na kontrolu onečišćenja zraka na izvoru.

b) Agencija prilikom izrade Informativnih izvješća o inventaru iz članka 7. ove Uredbe detaljno obrazlaže i dokazuje primjenu znatno različitih faktora emisija iz točke a) ovoga članka koje koristi Republika Hrvatska za izradu inventara.

c) Ministarstvo obavještava Europsku komisiju o znatnoj razlici u faktorima emisija prema obrazloženju i dokazima iz točke b) ovoga članka koja ispituje potrebu za daljnjim djelovanjem.

(4) Ako u određenoj godini zbog iznimno hladne zime ili iznimno suhog ljeta Republika Hrvatska ne može poštovati svoje obveze smanjenja emisija te obveze može poštovati

uzimajući prosjek svojih godišnjih emisija za dotičnu godinu (X-2), prethodnu godinu (X-3) i sljedeću godinu (X-1), pod uvjetom da taj prosjek ne prekoračuje godišnju razinu emisija određenu obvezom smanjenja za Republiku Hrvatsku iz tablice 5. Priloga I. ove Uredbe.

(5) Ako u određenoj godini, za koju su jedna ili više obveza smanjenja utvrđenih u Prilogu I. postavljene na razini strožoj od troškovno učinkovitog smanjenja utvrđenog u TSAP-u 16., Republika Hrvatska ne može poštovati relevantne obveze smanjenja emisija nakon što je provela sve troškovno učinkovite mjere, smatrati će se da Republika Hrvatska poštuje tu relevantnu obvezu smanjenja emisija kroz razdoblje od najviše pet godina, pod uvjetom da za svaku od tih godina nadomjesti to nepoštovanje obveza istovrijednim smanjenjem emisija druge onečišćujuće tvari navedene u tablici 5. Priloga I. ove Uredbe.

(6) Smatra se da Republika Hrvatska poštuje svoje obveze prema tablici 5. Priloga I. ove Uredbe za najviše tri godine ako nepoštovanje obveza smanjenja emisija za relevantne onečišćujuće tvari proizlazi iz iznenadnog i iznimnog prekida ili gubitka kapaciteta u opskrbi električnom energijom i/ili toplinom ili u proizvodnom sustavu, što nije bilo moguće razumno predvidjeti i pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) da Ministarstvo dokaže da su na području Republike Hrvatske poduzeti svi razumni naponi, uključujući provedbu novih mjera i politika radi osiguranja poštovanja obveza te da će se i dalje poduzimati kako bi razdoblje nepoštovanja trajalo što kraće; i

b) da Ministarstvo dokaže da bi provedba dodatnih mjera i politika uz one propisane u točki a) ovoga stavka dovela do nerazmjernih troškova, znatno ugrozilo energetska sigurnost ili predstavljala znatan rizik energetskog siromaštva za značajan dio stanovništva Republike Hrvatske.

(7) U slučaju potrebe primjene stavaka 1., 4., 5. ili 6. ovoga članka Agencija uz prethodnu suglasnost Ministarstva obavještuje Europsku komisiju do 15. veljače godine izvješćivanja paralelno s dostavom godišnjeg inventara emisija.

(8) U informacije vezano uz obavješćivanje Europske komisije iz stavka 7. ovoga članka uključuju se dotične onečišćujuće tvari i sektori te kada je moguće, razmjer učinaka na inventare emisija Republike Hrvatske.

Članak 24.

(1) Agencija koordinira praćenje negativnih učinaka onečišćenja zraka na ekosustave u mreži lokacija za praćenje koja je reprezentativna za slatkovodna, prirodna i poluprirodna staništa i šumske vrste ekosustava na području Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: mreža lokacija) primjenjujući troškovno učinkovit pristup i pristup procjene rizika.

(2) Agencija u suradnji s ostalim tijelima javne vlasti nadležnim za provedbu praćenja negativnih učinaka onečišćenja zraka na ekosustave prema Prilogu IV. ove Uredbe, koordinira s drugim programima praćenja uspostavljenima na temelju pozitivnih nacionalnih propisa usklađenima s pravnom stečevinom Europske unije kojima se provode praćenja razina onečišćujućih tvari u zraku, voda, očuvanja staništa i divlje faune i flore te prema potrebi, programima LRTAP konvencije i koristi se podacima prikupljenima u okviru tih programa praćenja.

(3) Agencija na temelju suradnje iz stavka 2. ovoga članka određuje položaj lokacija u mreži lokacija za praćenje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Agencija do 1. rujna 2018. godine, te do 1. srpnja 2022. godine i svake 4 godine nakon toga, određuje i dostavlja položaj lokacija u mreži lokacija s povezanim pokazateljima koji se primjenjuju za praćenje učinaka onečišćenja zraka iz stavka 3. ovoga članka Europskoj komisiji i EEA u odgovarajućem formatu s obrazloženjem, uz prethodnu suglasnost ministarstva.

(5) Informacije i podatke iz stavka 4. ovoga članka dostavljaju Agenciji tijela nadležna za provedbu praćenja negativnih učinaka onečišćenja zraka na ekosustave iz Priloga IV. ove Uredbe, u elektroničkom obliku koristeći odgovarajuće formate.

(6) Praćenje negativnih učinaka onečišćenja zraka na ekosustave iz stavka 1. ovoga članka obavlja se prema Programu praćenja učinaka onečišćenja zraka na ekosustave (u daljnjem tekstu: Program praćenja).

(7) Program praćenja osobito sadrži: popis i položaj lokacija u mreži lokacija, popis pokazatelja, učestalost mjerenja, mjerno razdoblje uz pripadajuće nositelje pojedinih aktivnosti.

(8) Program praćenja donosi ministar nadležan za poslove zaštite okoliša.

(9) Program praćenja objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva i Agencije.

(10) Mreža lokacija sastavni je dio postojećeg praćenja stanja okoliša i financira se iz državnog proračuna Republike Hrvatske te po potrebi i ostalih izvora tijela javne vlasti nadležnih za provedbu praćenja negativnih učinaka onečišćenja zraka na ekosustave iz Priloga IV. ove Uredbe.

(11) Program praćenja donosi se najkasnije do 30. rujna 2018. godine te po potrebi ažurira.

(12) Agencija do 1. srpnja 2019. godine i svake četiri godine dostavlja podatke EK i EEA o praćenju iz stavka 1. ovoga članka.

(13) Kako bi se udovoljilo zahtjevima iz ovoga članka, središnje tijelo državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima iz Priloga IV. mogu se služiti neobvezujućim pokazateljima praćenja navedenima u Prilogu III. ove Uredbe.

(14) Za potrebe prikupljanja i dostavljanja informacija središnje tijelo državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima iz Priloga IV. prema zahtjevima iz Priloga III. ove Uredbe mogu koristiti metodologije i priručnike utvrđene u okvirima LRTAP konvencije.

(15) Agencija uspostavlja i vodi informacijski sustav koji služi za prikupljanje podataka, obradu i izvješćivanje o podacima iz mreže lokacija i drugim povezanim podacima za potrebe izvješćivanja EEA i Europske komisije.

Članak 25.

Prilozi I., II., III. i IV. tiskani su uz ovu Uredbu i njezin su sastavni dio.

Članak 26.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u zraku u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 108/13 i 19/17).

Članak 27.

Odredba članka 5. stavaka 2. i 3. ove Uredbe ostaju na snazi do 31. prosinca 2019. godine.

Članak 28.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, 2018.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković, v.r.

PRILOG I.

PRAĆENJE EMISIJA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI U ZRAKU NA PODRUČJU
REPUBLIKE HRVATSKE I IZVJEŠĆIVANJE O NJIMA

Tablica 1.

Element	Onečišćujuće tvari	Vremenski nizovi	Datumi izvješćivanja
Ukupne nacionalne emisije prema kategoriji izvora iz NFR-a *	- sumporov dioksid (SO₂), dušikovi oksidi (NO_x), nemetanski hlapivi organski spojevi (NMHOS), amonijak (NH₃), ugljikov monoksid (CO) - teški metali (kadmij (Cd), živa (Hg), olovo (Pb)) - postojeane organske onečišćujuće tvari (POPs) (ukupni policiklički aromatski ugljikovodici (PAU), benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioksini/furani, polikloriranibifenili (PCB), heksaklorobenzen (HCB))	Godišnje, od 1990. godine do godine izvješćivanja minus 2 (X-2)	15. veljače **
Ukupne nacionalne emisije prema kategoriji izvora iz NFR-a	- PM_{2,5} sitne lebdeće čestice aerodinamičnog promjera jednakog ili manje od 2,5 µm, PM₁₀ sitne lebdeće čestice aerodinamičnog promjera jednakog ili manje od 10 µm, i, ako je dostupno, crni ugljik (BC)	Godišnje, od 2000. godine do godine izvješćivanja minus 2 (X-2)	15. veljače **
*O prirodnim emisijama izvješćuje se u skladu s metodologijama utvrđenima LRTAP konvencijom i Smjernicama EMEP-a/EEA-e o inventarima emisija onečišćujućih tvari u zraku. One se ne uključuju u ukupne nacionalne emisije i o njima se zasebno izvješćuje. **Ponovno dostavljanje podataka zbog grešaka vrši se u roku od četiri tjedna te uključuje jasno objašnjenje napravljenih izmjena NFR-nomenklatura za izvješćivanje kako je predviđena LRTAP konvencijom.			

Tablica 2.

Element	Onečišćujuće tvari	Vremenski nizovi	Datum izvješćivanja
Ukupne nacionalne emisije prema kategoriji izvora iz NFR-a*	- teški metali (arsen (As), krom (Cr), bakar (Cu), nikal (Ni), selen (Se) i cink (Zn) i njihovi spojevi) - Ukupno suspendirane čestice (TSP)	Godišnje, od 1990. godine (2000. godine za TSP) do godine izvješćivanja minus 2 (X-2)	15. veljače
* O prirodnim emisijama izvješćuje se u skladu s metodologijama utvrđenima LRTAP konvencijom i Smjernicama EMEP-a/EEA-e o inventarima emisija onečišćujućih tvari u zraku. One se ne uključuju u ukupne nacionalne emisije i o njima se zasebno izvješćuje. NFR-nomenklatura za izvješćivanje kako je predviđena LRTAP konvencijom.			

Tablica 3.

Element	Onečišćujuće tvari	Vremenski nizovi/ciljane godine	Datumi izvješćivanja
Nacionalni prostorni podaci o emisijama prema kategorijama izvora (generirani NFR)	- SO₂, NO_x, NMHOS, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} - teški metali (Cd, Hg, Pb) - POPs (ukupni PAU, HCB, PCB-i, dioksini/furani) - BC (ako je dostupno)	Svake četiri godine za godinu izvješćivanja minus 2 (X-2) Od 2017. godine	1. svibnja *
Veliki točkasti izvori (LPS) prema kategorijama izvora (generirani NFR)	- SO₂, NO_x, NMHOS, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} - teški metali (Cd, Hg, Pb) - POPs (ukupni PAH-ovi, HCB, PCB-i, dioksini/furani) - BC (ako je dostupno)	Svake četiri godine za godinu izvješćivanja minus 2 (X-2) Od 2017. godine	1. svibnja *
Projekcija emisija prema skupnom NFR-u	- SO₂, NO_x, NH₃, NMHOS, PM_{2,5} i, ako je dostupno, BC	Svake dvije godine, obuhvaćajući godine obuhvaćene projekcijama 2020., 2025., 2030. i, ako je dostupno, 2040. i 2050. Od 2017. godine	15. ožujka
* Ponovno dostavljanje podataka zbog grešaka vrši se u roku od četiri tjedna te uključuje jasno objašnjenje napravljenih izmjena			

Tablica 4.

Element	Onečišćujuće tvari	Vremenski nizovi/ciljane godine	Datumi izvješćivanja
Informativno izvješće o inventaru	- SO₂, NO_x, NMHOS, NH₃, CO, PM_{2,5}, PM₁₀ - teški metali (Cd, Hg, Pb) i BC - POPs (ukupni PAU, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioksini/furani, PCB-i, HCB) - ako je dostupno, teški metali (As, Cr, Cu, Ni, Se i Zn i njihovi spojevi) i TSP	Sve godine (kako je navedeno u tablicama 1., 2., i 3.)	15. ožujka

Tablica 5.

Obveze smanjenja emisija Republike Hrvatske i Europske unije za sumporov dioksid (SO₂), dušikove okside (NO_x), nemetanske hlapive organske spojeve (NMHOS), amonijak (NH₃) i sitne lebdeće čestice (PM_{2,5}) za razdoblje od 2020. do 2029. godine te od 2030. godine nadalje.						
Bazna godina za praćenje i kontrolu ispunjavanja obveze smanjenja emisija je 2005. godina, a za cestovni promet primjenjuje se na emisije izračunane na temelju prodanih goriva.						
	Smanjenje SO ₂ u usporedbi s 2005. godinom		Smanjenje NO _x u usporedbi s 2005. godinom		Smanjenje NMHOS u usporedbi s 2005. godinom	
	Za bilo koju godinu od 2020. do 2029. godine	Za bilo koju godinu od 2030. godine	Za bilo koju godinu od 2020. do 2029. godine	Za bilo koju godinu od 2030. godine	Za bilo koju godinu od 2020. do 2029. godine	Za bilo koju godinu od 2030. godine
Republika Hrvatska	55%	83%	31%	57%	34%	48%
Europska unija	59%	79%	42%	63%	28%	40%
	Smanjenje NH ₃ u usporedbi s 2005. godinom		Smanjenje PM _{2,5} u usporedbi s 2005. godinom			
	Za bilo koju godinu od 2020. do 2029. godine	Za bilo koju godinu od 2030. godine	Za bilo koju godinu od 2020. do 2029. godine	Za bilo koju godinu od 2030. godine		
Republika Hrvatska	1%	25%	18%	55%		
Europska unija	6%	19%	22%	49%		

PRILOG II.**POPIS TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLASTIMA
KOJI OSIGURAVAJU PODATKE ZA IZRADU INVENTARA EMISIJA**

Nadležno tijelo	Sektor
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Državni zavod za statistiku Hrvatska agencija za okoliš i prirodu Ministarstvo unutarnjih poslova Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	(1) Energetika (izgaranje goriva i fugitivne emisije)
Državni zavod za statistiku Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Hrvatska agencija za okoliš i prirodu	(2) Proizvodni procesi i uporaba proizvoda
Ministarstvo poljoprivrede Državni zavod za statistiku	(3) Poljoprivreda
Hrvatska agencija za okoliš i prirodu	(4) Odpad
Državna uprava za zaštitu i spašavanje Državni zavod za statistiku	(5) Prirodni i ostali izvori

U skladu s potrebama i najnovijim saznanjima popis tijela može se izmjenjivati, odnosno Agencija prema potrebi može zatražiti i dodatne podatke koji nisu definirani Programom prikupljanja podataka o djelatnostima iz stavka 1. članka 9. ove Uredbe nužnih za izradu poboljšanja izračuna i izrade inventara emisija na temelju preporuka stručnog tijela EEA, odnosno Europske komisije kao i druga ne definirana tijela državne uprave i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima.

PRILOG III.

NEOBVEZUJUĆI POKAZATELJI ZA PRAĆENJE UČINAKA ONEČIŠĆENJA
ZRAKA IZ ČLANKA 24. OVE UREDBE

A	<u>Slatkovodni ekosustavi</u> (utvrđivanje opsega biološke štete, uključujući osjetljive receptore (mikrofite, makrofite i diatome) i smanjenje stokova riba i beskralježnjaka)	
	Ključni pokazatelji	Pomoćni pokazatelji
1.	- Kapacitet neutralizacije kiselina (ANC)	- kiselost (pH), otopljeni sulfat, nitrat, otopljeni organski ugljik
	Učestalost uzorkovanja	Učestalost uzorkovanja
	- od godišnjeg (jesensko miješanje u jezerima) do mjesečnog (vodotoci)	- od godišnjeg (jesensko miješanje u jezerima) do mjesečnog (vodotoci)
B	<u>Kopneni ekosustavi</u> (ocjena kiselosti tla, gubitka hranjivih tvari iz tla, stanja i količine dušika te gubitka bioraznolikosti)	
1.	Ključni pokazatelji kiselosti tla - izmjenjive frakcije bazičnih kationa (bazična zasićenost) i izmjenjivi aluminij u tlima Učestalost uzorkovanja - svakih deset godina	Pomoćni pokazatelji - pH, sulfat, nitrat, bazični kationi, koncentracija aluminija u otopini tla Učestalost uzorkovanja - svake godine (prema potrebi)
2.	Ključni pokazatelj - ispiranje nitrata iz tla ($\text{NO}_{3,\text{leach}}$) Učestalost uzorkovanja - svake godine	Pomoćni pokazatelji - Učestalost uzorkovanja -
3.	Ključni pokazatelj - omjer ugljika i dušika (C/N) Učestalost uzorkovanja - svakih deset godina	Pomoćni pokazatelj - ukupni dušik u tlu (N_{tot}) Učestalost uzorkovanja - svakih deset godina
4.	Ključni pokazatelj -ravnoteža hranjivih tvari u lišću (N/P, N/K, N/Mg) Učestalost uzorkovanja - svake četiri godine	Pomoćni pokazatelj - Učestalost uzorkovanja -

C	Kopneni ekosustavi (procjena štete za rast vegetacije i bioraznolikost zbog ozona)	
1.	Ključni pokazatelj	Pomoćni pokazatelj
	- rast vegetacije i štete za lišće	- tok ugljika (C_{flux})
	Učestalost uzorkovanja	Učestalost uzorkovanja
	- svake godine	- svake godine
2.	Ključni pokazatelj	Pomoćni pokazatelj
	- prekoračenje kritičnih razina na temelju toka	-
	Učestalost uzorkovanja	Učestalost uzorkovanja
	- tijekom sezone rasta	-

PRILOG IV.**POPIS TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLASTIMA
KOJI PREMA POTREBI OSIGURAVAJU PODATKE ZA PRAĆENJE UČINAKA
ONEČIŠĆENJA ZRAKA IZ ČLANKA 24. OVE UREDBE**

Naziv nadležnog tijela državne uprave/pravne osobe s javnim ovlastima
Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
Hrvatske vode
Državni hidrometeorološki zavod
Hrvatski šumarski institut
Ministarstvo poljoprivrede sa stručnim institucijama nadležnim za praćenje tla

OBRAZLOŽENJE
uz Prijedlog Uredbe o nacionalnim obvezama smanjenja emisija određenih
onečišćujućih tvari u zraku u Republici Hrvatskoj

S ciljem daljnjeg unaprijeđena zaštite zraka na razini Europske unije usvojena je Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL 344, 17.12.2016.) s datumom stupanja na snagu 31. prosinca 2016. godine. Člankom 20. i 21. predmetne Direktive propisano je prenošenje iste u cijelosti do 1. srpnja 2018. godine te stavljanje Direktive 2001/81/EZ izvan snage.

U cilju usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije s ciljem daljnjeg unaprijeđena zaštite zraka i ekosustava na području Republike Hrvatske te Europske unije izrađen je Prijedlog Uredbe o nacionalnim obvezama smanjenja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku u Republici Hrvatskoj s ciljem prenošenja odredbi predmetne Direktive u nacionalno zakonodavstvo.

Cilj Prijedloga Uredbe je ograničavanje antropogenih emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku, kako bi se ostvario napredak u postizanju razina kvalitete zraka koje ne dovode do značajnih negativnih učinaka i rizika za ljudsko zdravlje i okoliš. Uredba se primjenjuje na emisije svih onečišćujućih tvari u zrak iz svih izvora prisutnih na području Republike Hrvatske, koje se odnose na isključivo gospodarski pojas i zonu kontrole onečišćenja. Uredbom se propisuju Nacionalne obveze smanjenja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku na području Republike Hrvatske kao minimum ograničavanja godišnjih antropogenih emisija sumporovog dioksida, dušikovih oksida, nemetanskih hlapivih organskih spojeva, amonijaka i sitnih lebdećih čestica koje su primjenjive od 2020. do 2029. godine i od 2030. godine. Definira se uspostava prilagođenog nacionalnog inventara emisija za sumporov dioksid, dušikove okside, nemetanske hlapive organske spojeve, amonijak i sitne lebdeće čestice. S ciljem ispunjavanja obveza smanjenja onečišćujućih tvari emisija u definira se izrada Program kontrole onečišćenja zraka. Dodatno se uvodi obveza praćenje učinka onečišćenja zraka na ekosustave.

Važećom Uredbom o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u zraku u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 108/13 i 19/17) definirano je praćenje i izvješćivanja o emisijama određenih onečišćujućih tvari u zraku na području Republike Hrvatske. Prijedlogom Uredbe zadržane su obveze dionika praćenja i izvješćivanja državnih tijela, ustanova ili institucija.

Provedbom Uredbe ne očekuju se financijski učinci za jedinice lokalne i područne samouprave i za građane Republike Hrvatske dok su sredstva za provedbu praćenja i izvješćivanja osigurana u državnom proračunu na stavkama nadležnih tijela.